

RIIGIMETSA MAJANDAMISE KESKUSE FSC ja PEFC TARNEAHELA KONTROLLSÜSTEEMI JUHEND

1. ÜLDSÄTTED KONTROLLSÜSTEEMI OHJEL

- 1.1 RMK FSC ja PEFC tarneahela kontrollsüsteemi eesmärk on tagada sertifitseeritud ja mittesertifitseeritud puidu nõuetekohane eristamine, arvestuse pidamine ning edasine käitlemine.
- 1.2 RMK tarneahela kontrollsüsteemi rakendamise eest vastutavad kõik asjassepuutuvad RMK töötajad, teiste hulgas:
 - 1.2.1 metsamajanduse tegevusvaldkonna töötajad osas, mis puudutab puidu varumist, puidu ladustamist, markeerimist, puidukoguste arvestust, puidu vedu ja sellega seotud dokumentide koostamist;
 - 1.2.2 puiduturustusosakonna töötajad osas, mis puudutab raieõiguse müümist (sh jõulukuused) ja sellega seotud dokumentide koostamist, puidu müümist ning mõõtmisandmete sisestamist ja vajadusel müügi üleandmise-vastuvõtmise aktide koostamist;
 - 1.2.3 raamatupidamisosakonna töötajad osas, mis puudutab puidu ostu- ja müügiarvete koostamist;
 - 1.2.4 kommunikatsiooniosakonna töötajad osas, mis puudutab FSC ja PEFC nime ja logo kasutamist ning kooskõlastamist.
- 1.3 RMK tarneahela kontrollsüsteemi rakendamise eest vastutavad töötajad peavad olema käesolevast juhendist teadlikud ning tagama juhendi nõuete järgimise.

2. ÜLDPÕHIMÕTTED FSC ja PEFC SERTIFITSEERITUD JA MITTESERTIFITSEERITUD PUIDU ERISTAMISEL JA KÄITLEMISEL

- 2.1 RMK poolt majandatav riigimets on kaetud RMK-le väljastatud sertifikaatidega:
 - 2.1.1 FSC sertifikaat, mille kood on **NC-FM/COC-009144**;
 - 2.1.2 PEFC sertifikaat, mille kood on **PEFC-002/A**.
- 2.2 Metsamaterjali, kasvava metsa raieõigust ja muid metsasaadusi (näiteks jõulukuused), edaspidi nimetatud puitu, mis on varutud kooskõlas kehtiva FSC ja PEFC metsamajandamise standardiga ja rakenduvate õigusaktidega, on RMK-l õigus müüa sertifitseerituna, lisades toodete tarne- ja müügidokumentidele RMK **FSC sertifikaadi koodi** ja märke „**FSC 100%**“ ning **PEFC sertifikaadi koodi** ja märke „**PEFC 100% Certified**“. Lisaks tavapärasest metsamajandamisest saadavale puidule müüakse sertifitseerituna:
 - 2.2.1 põlises riigimetsas elektriliinide ja gaasitrasside kaitsevööndis hoolduskavade alusel teostatavatel raadamistel ja raietel saadud puitu;
 - 2.2.2 põlises riigimetsas metsaparandusprojektide alusel teostatavatel raadamistel (kraavi- ja teetrassid) ja raietel saadud puitu;
 - 2.2.3 looduskaitsealiselt vajalikel raietel, sh poollooduslike koosluste taastamisest saadud puitu.
- 2.3 Puitu on RMK-l õigus müüa ja dokumenteerida **ainult PEFC sertifitseerituna** järgmistel juhtudel:

- 2.3.1 Kaitseministeeriumi valitsetavas riigimetsas teostatavate raadamiste ja raietel saadud puitu;
- 2.3.2 Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsetavas riigimetsas teostatavate raadamiste ja raietel saadud puitu;
- 2.3.3 maavarade kasutuselevõtuks riiklikult kinnitatud maardlate aladel, sh põlises riigimetsas, kui ala sihtotstarbeks saab mäetööstusmaa, planeeringute, uuringute ja keskkonnamõjude hindamise alusel teostatavatel raadamistel ja raietel saadud puitu;
- 2.3.4 põlises riigimetsas asuvatel taristuobjektidel (uute teede ehitus, riigimaanteede laiendus, piiririba jmt) planeeringute, uuringute ja keskkonnamõjude hindamise alusel teostatavatel raadamistel ja raietel saadud puitu;
- 2.3.5 (võsastunud) põllu- ja rohumaadel sihtotstarbeliselt põllumajandusliku kasutamise võimaldamiseks või metsastamise eesmärgil teostatavatel raadamistel ja raietel saadud puitu.
- 2.4 Reformimata riigimaal (23. juulini 1940 riigile mittekuulunud maad), kus RMK esindab riiki raadamiste puhul ning teostab metsakaitsest seisukohast hädavajalikke sanitaarraieid saadud puit ei ole sertifitseeritud ning nende toodete tarne- ja müügidokumentidele FSC ja PEFC sertifikaadi **koodi ei lisata**. Samuti ei müüda FSC ja PEFC sertifitseerituna teiste omanike maadel asuvatel taristuobjektidel (maanteed, gaasitrassid) ja nende kaitsevööndis hoolduskavade alusel teostatavatel raadamistel saadud puitu.
- 2.5 Hakkpuitu müüakse FSC ja PEFC sertifitseerituna, kui selle tootmiseks kasutatakse puitu, mis vastab juhendi punktile 2.2, lisades hakkpuidu tarne- ja müügidokumentidele RMK **FSC sertifikaadi koodi** ja märke „**FSC 100%**“ ning **PEFC sertifikaadi koodi** ja märke „**PEFC 100% Certified**“.
- 2.6 Hakkpuitu müüakse ainult PEFC sertifitseerituna, kui selle tootmiseks kasutatakse puitu, mis vastab juhendi punktile 2.3, lisades hakkpuidu tarne- ja müügidokumentidele RMK **PEFC sertifikaadi koodi** ja märke „**PEFC 100% Certified**“.
- 2.7 Teistelt valdajatelt puidu ostmisel kontrollib RMK ostetud puidu FSC ja/või PEFC sertifitseeritud staatust ostudokumentidel ning müüja FSC sertifikaadi kehtivust ja ulatust FSC veebilehel <http://info.fsc.org/> ning PEFC sertifikaadi kehtivust ja ulatust PEFC veebilehel <http://www.pefc.org/find-certified/certified-certificates>. Puidu ostmine toimub RMK vahelaoplatstil või puiduterminalis ning puidu edasi müügil toimitakse järgnevalt:
 - 2.7.1 juhul, kui ostetud puit on kaetud kehtiva FSC ja/või PEFC sertifikaadiga, siis müüb RMK selle edasi FSC ja/või PEFC sertifitseerituna ning vormistab tarne- ja müügidokumendid vastavalt juhendi punktile 2.2;
 - 2.7.2 juhul, kui ostetud puit ei ole sertifitseeritud, siis hoitakse seda eraldi sertifitseeritud puidust ning selle tarne- ja müügidokumendid vormistatakse vastavalt juhendi punktile 2.4.
- 2.8 Kasvava metsa ebaseadusliku raie korral, kui RMK-l õnnestub ebaseaduslikult raiutud puit tagasi saada, käsitletakse seda puitu mittesertifitseerituna ning käitatakse tarne- ning müügidokumentide vormistamise osas vastavalt juhendi punktile 2.4.
- 2.9 Sertifitseeritud riigimetsast raiutud, vahelaoplatstil ladustatud ja sealt varastatud puitu, juhul kui RMK-l õnnestub see tagasi saada, käsitletakse sertifitseeritud puiduna ning selle puidu müügil vormistatakse tarne- ja müügidokumendid vastavalt juhendi punktile 2.2.
- 2.10 Sertifitseeritud ja sertifitseerimata puit hoitakse eraldi nii vahelaoplatstil, puiduterminalis kui ka veol. Samuti peetakse eraldi arvestust sertifitseeritud ja sertifitseerimata puidu koguste kohta, säilitades asjakohased dokumendid (puidu

laoarvestuse dokumentatsioon, veoselehed, saatelehed, metsamaterjali üleandmise-vastuvõtmise aktid, müügiarved) minimaalselt 7 aastat.

- 2.11 Teistelt valdajatelt puidu ostmisel peetakse eraldi arvestust sertifitseeritud ja sertifitseerimata puidu koguste kohta, säilitades asjakohased dokumendid (ostuarved, veoselehed, metsamaterjali üleandmise-vastuvõtmise aktid, müügiarved) minimaalselt 7 aastat.

3. SERTIFITSEERITUD MATERJALI KÄITLEMINE, ERALDAMINE JA MÜÜK

- 3.1 Kasvava metsa raieõiguse müügi korral on raiutava kasvava metsa sertifitseeritud staatus näidatud raieõiguse müügilepingus.
- 3.2 Puitu müüakse nii ostja kui müüja lao tingimusel järgnevalt:
- 3.2.1 ostja lao tingimusel müügi korral korraldab puidu veo RMK ning tagab, et sertifitseeritud puit ei segune sertifitseerimata puiduga ning, et sertifitseeritud puidu veo- ning müügidokumentid on tähistatud vastavalt juhendi punktile 2.2;
- 3.2.2 juhul, kui samaaegselt veetakse nii sertifitseeritud kui sertifitseerimata puitu, siis hoitakse materjali selliselt, et oleks tagatud nende füüsiline eraldamine (n FSC/PEFC materjal autol ühes pakis, mitte-FSC ja mitte-PEFC materjal teises pakis ja mitte-FSC, kuid PEFC materjal kolmandas pakis) ja vormistatakse sertifitseeritud puidu veo- ning müügidokumentid vastavalt juhendi punktile 2.2, ainult PEFC korral vastavalt juhendi punktile 2.3 ning mittesertifitseeritud puidu korral vastavalt juhendi punktile 2.4;
- 3.2.3 müüja lao tingimusel müügi korral korraldab puidu veo ostja. RMK tagab, et sõltuvalt staatusest puidu müügidokumentid vormistatakse vastavalt juhendi punktile 2.2 või 2.3 või 2.4.
- 3.3 FSC ja PEFC nõuete kohaselt sertifitseerimata puidu segunemine sertifitseeritud metsast pärinevate FSC ja PEFC-sertifitseeritud metsasaadustega on välistatud selle abil, et:
- 3.3.1 puit hoitakse vahelaoplatsil füüsiliselt eraldi ja peetakse eraldi laoarvestust;
- 3.3.2 FSC ja PEFC materjali tarne- ja müügidokumentidele kantakse sertifitseeritud staatus vastavalt juhendi punktile 2.2.

4. ARUANDLUS JA FSC ning PEFC KAUBAMÄRKIDE KASUTAMINE

- 4.1 RMK koostab enne iga-aastast auditit FSC-sertifitseeritud toodete müügi aastaaruande, milles näitab ära iga sertifitseeritud toote müügi mahu koos klientide kaupa. Teistelt valdajatelt ostetud puidu puhul näidatakse aruandes ostetud maht koos tarnijate kaupa.
- 4.2 RMK koostab enne iga-aastast auditit PEFC-sertifitseeritud toodete müügi aastaaruande, milles näitab ära iga sertifitseeritud toote müügi mahu koos klientide kaupa. Teistelt valdajatelt ostetud puidu puhul näidatakse aruandes ostetud maht koos tarnijate kaupa.
- 4.3 RMK lähtub FSC kaubamärgi kasutamisel FSC kaubamärgi kasutamise nõuetest vastavalt juhendi lisa punktile 7.
- 4.4 RMK lähtub PEFC kaubamärgi kasutamisel PEFC logo kasutamise reeglitest vastavalt juhendi lisa punktile 10.
- 4.5 RMK kooskõlastab FSC nime ning kaubamärgi kasutamise eelnevalt igakordselt sertifitseerijaga ning PEFC nime ja kaubamärgi kasutamise Eesti Metsasertifitseerimise Nõukoguga. RMK tagab, et saadud kooskõlastusi säilitatakse minimaalselt 5 aastat.
- 4.6 RMK ei kasuta FSC ja PEFC märgist sertifikaadiga kaetud toodetel.

5. VASTUTUS

- 5.1 RMK FSC ja PEFC tarneahela kontrollsüsteemi üldise toimimise, ajakohastamise, rakendamise ja aruandluse eest vastutab puiduturustusosakonna juhataja.